

מצע המשותפת

יש אפשרות אחרת

2030 תוכנית
פעולה

לשוויון מלא ולהבטחת חיים בטוחים ועתיד
טוב יותר לשני העמים, ולהגנה על הזכויות
האזרחיות והלאומיות של הציבור הערבי

המשותפת
חד"ש • תע"ל • בל"ד

עקרונות יסוד ומטרות

שותפות לאומית ודמוקרטית להגנה על הציבור הערבי ולמאבק בפשיזם

הרשימה המשותפת מתמודדת בבחירות לכנסת ה-26, ב-27 באוקטובר 2026, מתוך אחריות פוליטית ולאומית, ומתוך היענות לרצון הציבור התומך בשותפות בין שלוש מרכיביה: החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון, הברית הלאומית הדמוקרטית והתנועה הערבית להתחדשות. ברית זו מושתתת על התייצבות נגד מדיניות המלחמה, הכיבוש והאפרטהייד, ונגד כל צורות הגזענות – בראש ובראשונה הגזענות המהותית נגד הציבור הערבי; היא נושאת את תביעותיו הקולקטיביות, ושואפת להתייצב נגד הפשיעה והאלימות, להשיג שוויון בזכויות הלאומיות והאזרחיות, מבלי להמיר את אלה באלה, ולבנות את השותפות הרחבה ביותר של מאבק פרוגרסיבי ערבי-יהודי להתמודדות עם הפשיזם ועם חדירתו למרכז השלטון.

הרשימה המשותפת מבטאת את הרצון הפוליטי הלאומי של הפלסטינים אזרחי ישראל ואת אחדות מאבקם, בהיותם קבוצה לאומית ילידית בעלת סוגיה לאומית ואזרחית, וכן את שותפות המאבק עם הכוחות היהודיים הפרוגרסיביים המתנגדים לכיבוש, לגזענות ולעליונות היהודית, ומהווה חלופה דמוקרטית אמיתית לקונצנזוס הציוני הגזעני.

המצע וקווי היסוד

הרשימה המשותפת שואפת לשנות את המציאות הפוליטית, החברתית והכלכלית הקיימת, להיאבק בהתפשטות הפשיזם תחת ממשלת בנימין נתניהו, ולפעול לעצירת כל המלחמות הישראליות – ובראשן מלחמת ההשמדה נגד העם הפלסטיני. הרשימה מתבססת עקרונית על המצע המדיני של הרשימה המשותפת הראשונה (2015), ופועלת להגשמת חזון זה באמצעות ייצוג הסוגיות הלאומיות והאזרחיות של החברה הערבית בקומה זקופה, מבלי להמיר אחת באחרת.

חזון זה נשען על הציבור ההכרחי בין המאבק הלאומי והדמוקרטי לבין הפעולה למען חיים בטוחים ובכבוד. מכאן, אנו מעמידים את האדם ואת כבודו במרכז הפוליטיקה: אנו קושרים בין זכויות הציבור הערבי הלאומיות והאזרחיות לצדק חברתי ולשלום, מגנים על ביטחון משפחותינו ובתינו, על חינוך ילדינו, על בריאותנו, ועל מקומות עבודה וחיים בכבוד, ופועלים לתרגום כוחנו המשותף לשינוי ממשי בחיי האנשים. זהו המצע שלנו, ואלו הנושאים שנעמיד בראש סדר העדיפויות שלנו:

לעצור את המלחמה, לשים קץ לכיבוש ולהשיג שלום צודק וכולל

**נאבקים למען סיום הכיבוש, עצירת רצח העם והקמת המדינה
הפלסטינית**

- פועלים לביסוס הפסקת המלחמה ורצח העם ולמניעת חידושם, להסרת המצור מעזה ולסיום השליטה הצבאית בה, להבטחת סיוע, שיקום ושיבת העקורים, ולחידוש פעילותם של הארגונים הבינלאומיים, בראשם סוכנות הסעד והתעסוקה לפליטים הפלסטינים, אונר"א.
- נאבקים בסיפוח, ההתנחלות, העקירה ואלימות מתנחלים, ומגנים על הגנת האוכלוסייה האזרחית, המקומות הקדושים וחופש הפולחן, ועל מיצוי הדין עם האחראים להפרות בהתאם למשפט הבינלאומי.
- דבקים בסיום הכיבוש ומטילים את כובד משקלנו לתמיכה בכל מהלך שיוביל לסיומו ולהקמת המדינה הפלסטינית העצמאית והריבונית בגבולות 4 ביוני 1967 ובירתה מזרח ירושלים, לצד ישראל, ולפתרון צודק לסוגיית הפליטים ולזכות השיבה שלהם בהתאם להחלטות הבינלאומיות ובראשן החלטה 194. פועלים לקידום מהלך מדיני רציני עם אש"ף, שיוביל לשלום צודק וכולל ויבטיח את זכויות שני העמים לשוויון ביניהם, ואת החירות, הביטחון והכבוד לכל עמי האזור.

לעצור את הפשיעה המאורגנת ולהבטיח את ביטחון החברה הערבית וחייה

נאבקים נגד מלחמת הפשיעה המאורגנת והאלימות בחברה הערבית הפלסטינית, ומטילים על מוסדות המדינה את האחריות להתפשטות ולאוזלת היד במתן ביטחון אישי.

הצעדים שנפעל למימושם:

- החלת תוכנית ממשלתית מקיפה ומחייבת לפירוק ארגוני הפשיעה, לאכיפה נגד רשתותיהם ולאיסוף הנשק הבלתי חוקי, לייבוש מקורות המימון שלהם ולמאבק בדמי חסות, בהלבנת הון ובשחיתות. דורשים הגנה על עדים, בעלי עסקים, נבחרים ציבור ועובדים הנתונים לאיומים.
- שינוי מבני במדיניות המדינה, שישים קץ לאפליה ויבטיח שוויון, פיתוח וצדק חברתי, ויטפל בגורמים המבניים להתפשטות הפשיעה, לרבות סוגיות הקרקע, הדיוור והתכנון.
- הרחבת תוכניות המניעה והזדמנויות החינוך והתעסוקה, שיגנו על צעירים מפני ניצול ומפני שידולם להצטרף לרשתות הפשיעה.
- תמיכה בקורבנות הפשיעה ובמשפחותיהם, וחיזוק רשתות הערבות ההדדית, מסגרות הנוער והקהילה, ועדות הפיוס והסולחה ויוזמות אזרחיות.
- בניית "קואליציית החיים" יחד עם הרשויות המקומיות ומוסדות הקהילה, לחיזוק הפעולה המשותפת במאבק בפשיעה, לצד הטלת האחריות המלאה על המדינה להגנה ולשמירה על זכויות האזרחים וחירויותיהם.
- אנו רואים במצב הכלכלי הירוד בחברה הערבית ובהשלכותיו על תחומי החיים השונים, אחד הגורמים להתפשטות הפשיעה; כך גם המגבלות הבנקאיות המחמירות המוטלות על חלק ניכר מן הציבור הערבי (באמתלה של מצבו הכלכלי) - הדוחפות רבים לפנות להלוואות בשוק השחור המקושר לכנופיות הפשע.

להיאבק בגזענות ובאפליה ולהשיג שוויון מהותי מלא

- נאבקים למען הכרה בציבור הערבי הפלסטיני כקבוצה לאומית ילידית וכחלק מן העם הפלסטיני, למען הבטחת זכויותיו הקולקטיביות, הלאומיות והתרבותיות, ולהגנה על זהותו, שפתו, תרבותו ומקומותיו הקדושים.
- פועלים להשגת שוויון מהותי מלא, ולמען תשתית חוקתית המושתתת על אזרחות שווה לכל האזרחים, ללא תלות בהשתייכותם הלאומית, הדתית או האחרת, ושתבטיח שוויון, זכויות פרט וזכויות קולקטיביות, חופש מצפון ואמונה, הפרדת הדת מהמדינה, ותמנע גזענות, פשיזם ורודנות.
- פועלים לביטול החקיקה והמדיניות המעגנות עליונות יהודית ואפליה גזעית, בראשן "חוק הלאום", "חוק קמיניץ", "חוק הנכבה" ו"חוק העמותות", ונגד יתר החוקים, המדיניות והפרקטיקות הגזעניות והפשיסטיות הפוגעים בזכויות ובחירויות. מתמודדים עם ההגבלות המפלולות על איחוד משפחות, ודורשים להבטיח שוויון במשאבים, בהזדמנויות ובייצוג.
- מגנים על הלגיטימיות הפוליטית של הפלסטינים בתוך ישראל ועל זכותם לפעילות ולייצוג פוליטי, ומתמודדים עם הניסיונות לפסילת מועמדים ורשימות, ועם מדיניות ההפלה והרדיפה המכוונת נגד מפלגות, הנהגות, פעילים, ארגוני החברה האזרחית, וקולות המתנגדים למלחמה ולכיבוש.
- נאבקים בגזענות וברדיפות ומגנים על החירויות הדמוקרטיות, בראשן חופש הביטוי, ההתאגדות, ההפגנה והפעילות הפוליטית, האיגוד-מקצועית והאקדמית, ונאבקים נגד מעצרים מנהליים ומדיניות הצרת הצעדים והדיכוי, ולמען הגנה על זכויות האסירים והעצירים.
- מתייצבים נגד כל הניסיונות לחקיקה שיש בה כדי למנוע התארגנות פוליטית חופשית באוניברסיטאות ובמוסדות להשכלה גבוהה, ובכלל זה חופש הפעילות הפוליטית והביטוי.

לעצור את הריסת הבתים ולהשיג את זכותנו לקרקע, לדיור ולבנייה

נאבקים למען הגנה על הקרקע והבתים, זכויות העקורים והרחבת היישובים הערביים

- פועלים לעצירת הריסת הבתים הנובעת מהמצור התכנוני, לביטול חוק קמיניץ והקנסות הנגזרים ממנו, ולהסדרת מעמדם של הבתים הקיימים.
- דורשים הרחבה של תחומי שיפוט ושטחי בינוי, והאצת אישורן של תוכניות מתאר כוללניות ומפורטות בהתאם לצורכי התושבים ובלוחות זמנים ברורים, באופן שיבטיח את זכותם של היישובים הערביים להתפתח.
- מתייצבים נגד הפקעת קרקעות ומדיניות ההדרה וייהוד הגליל והנגב, ופועלים להשבת קרקעות מופקעות שלא שימשו למטרה המוצהרת של ההפקעה, ולשיתוף התושבים והרשויות המקומיות בהחלטות הנוגעות לאדמתם ולעתידם.
- מגנים על זכויות העקורים בתוך ישראל, בראשן זכות השיבה לכפריהם וזכותם לקבל בחזרה את אדמותיהם ורכושם.

בנגב: לעצור את ההריסה והעקירה ולהשיג את ההכרה בכפרים ובזכויות תושביהם לקרקע ולבעלות

הכרה בכפרים, עמידה איתנה על הקרקע ושירותים מלאים

- מתייצבים נגד התוכנית לעקירת הכפרים הערביים בנגב והפקעת אדמותיהם, ופועלים להכרה בכפרים הלא-מוכרים, לעצירת ההריסות, העקירה והנישול, ולחיזוק אחיזתם של התושבים באדמתם.
- דורשים הקצאת התקציבים הנדרשים להקמת תשתיות ולפיתוחן, חיבור הכפרים למים, לחשמל, לכבישים ולתחבורה, ואספקה לבתי ספר, למרפאות וליתר השירותים הבסיסיים.
- פועלים לקידום הסדרה צודקת של סוגיות הבעלות, שתושבת על הכרה בזכויות התושבים והידברות עמם, ועל פיצוי בגין נזקי ההריסות, ההפקעות והעקירה.
- מדגישים כי שירותים בסיסיים הם זכות של כל אדם, ופועלים להבטחתם ללא תנאים ומבלי שישמשו אמצעי לחץ על אנשים לעזוב את אדמתם.

להיאבק בבורות הכפויה ובהדרה ולהשיג את זכותנו לניהול עצמי של החינוך ולשוויון הזדמנויות

חינוך איכותי ושוויוני מהילדות ועד לאוניברסיטה, וניהול עצמי של החינוך הערבי

- נאבקים למען מערכת חינוך המשרתת את כלל התלמידים בשוויון מלא, מטמיעה ערכים של דמוקרטיה, סובלנות ופתיחות לאחר, דוחה גזענות, ומכשירה את הדורות הבאים להתמודד עם אתגרי העולם המשתנה שבו אנו חיים.
- ניהול עצמי של החינוך הערבי, שיבטיח את עצמאותו הפדגוגית והניהולית, רפורמה עמוקה ויסודית במערכת החינוך הערבי ובמטרותיה, והשגת צדק ושוויון בחלוקת המשאבים והתקציבים.
- מגנים על חינוך המחזק את הזהות הלאומית הערבית והפלסטינית, את השפה והתרבות הערביות, שומר על הזיכרון הקולקטיבי ומלמד את ההיסטוריה והנרטיב הפלסטיניים.
- מחזקים חשיבה ביקורתית ושיח המושתת על יסודות דמוקרטיים ושליטת שיח גזעני, ומחזקים את מעמד המורה ואת חופש המחשבה והדיון.
- פועלים למען חינוך ציבורי חינוכי ואיכותי מהגיל הרך ועד להשכלה הגבוהה, והקצאת מעונות יום ומסגרות חינוכיות ציבוריות חינוכיות לילדים, מלידה ועד גיל שלוש.
- דורשים ביטול הדרגתי של תשלומי הורים, צמצום הצפיפות בכיתות, פיתוח בתי ספר, מעבדות ומתקני אמנות וספורט, וחיזוק שירותי החינוך המיוחד והמענה הרגשי.
- פועלים להוזלת ההשכלה הגבוהה, להרחבת המלגות ומעונות הסטודנטים, להקמת אוניברסיטה ערבית מוכרת וממומנת על ידי המדינה, ולהבטחת הליכים הוגנים להכרה בתארים מאוניברסיטאות בחו"ל.
- מתייצבים נגד כל הניסיונות לחוקק חוקים ותקנות העבודה שיש בהם כדי להגביל את חופש ההתארגנות הפוליטית באוניברסיטאות ובמוסדות להשכלה גבוהה, ובכלל זה את חופש הפעילות הפוליטית, הביטוי והאקטיביזם.

להיאבק במשבר הקרקע והדיור ולהשיג את זכותם של היישובים הערביים להתרחב ולהתפתח

הבטחת אדמות ודיור לצעירים ולמשפחות

- פועלים להרחבת הדיור הציבורי, ולגיבוש פתרונות דיור במחירים נוחים ובשכירות מסובסדת וארוכת טווח.
- דורשים הלוואות בתנאים נוחים וערבויות מדינה להשגת דיור, וביטול קריטריונים מפלים בקבלת זכאות לתוכניות דיור ולסיוע ציבורי.
- פועלים לקידום פתרונות המתאימים לצעירים, למשפחות ולבעלי הכנסה נמוכה, והמטפלים בפערים ההיסטוריים בקרקעות ובתכנון.
- דורשים תכנון שכונות מגורים כוללניות, שיכללו בתי ספר, מרפאות, תחבורה, מקומות תעסוקה ופארקים, באופן שיבטיח איכות חיים.

לשים קץ להזנחת היישובים הערביים ולהבטיח את זכותם לפיתוח ולשגשוג

רשויות מקומיות חזקות ותקציבים צודקים

- נאבקים למען שוויון מלא בין הרשויות המקומיות הערביות והיהודיות בחלוקת המשאבים והתקציבים, והקצאת תקציבים נוספים לצמצום הפערים המצטברים בתשתיות, בחינוך, בבריאות, בשירותים החברתיים ובתכנון.
- דורשים הרחבה של תחומי השיפוט של היישובים הערביים ושל סמכויות הרשויות המקומיות, חיזוק הצוותים המקצועיים שלהן – בדגש על תחומי ההנדסה, התכנון, איכות הסביבה והפיקוח – והבטחת שיתופן הממשי בהחלטות תכנון ופיתוח.
- פועלים לקידום חלוקה צודקת של הכנסות הארנונה מאזורי תעשייה ומסחר, פיתוח מקורות הכנסה יציבים לרשויות המקומיות והקמת אזורי תעסוקה בתחום השיפוט של היישובים ולטובת תושביהם.
- דורשים פיתוח שירותים ומתקנים ציבוריים, הבטחת תפקיד ממשי לרשויות המקומיות בתכנון ובפיתוח, ומתן הכלים וההגנה הנדרשים לרשויות המקומיות שיאפשרו להן לנהל את כספי הציבור ללא סחיטה וללא השפעת הפשיעה המאורגנת.

להיאבק בהדרה התרבותית, להגן על התרבות הערבית הלאומית ולהבטיח את חופש היצירה והביטוי

תרבות חופשית וזהות לאומית חיה

- מאמינים כי התרבות הערבית הפלסטינית, על שלל ביטוייה הרעיוניים, הספרותיים והאמנותיים, היא נדבך יסוד בשימור הזהות הלאומית של הציבור הערבי ובחיזוק השייכות והזיכרון הקולקטיבי, וכי יש לה תפקיד בבניין החברה ובהתמודדות עם מדיניות המחיקה וההדרה.
- דורשים תקצוב הוגן למוסדות התרבות הערביים הפלסטיניים, והגדלת התמיכה ביצירה התרבותית והאמנותית, לרבות תיאטרון, קולנוע, מוזיקה, ספרות, אמנויות וספריות.
- דורשים לפתח מרכזי תרבות ונוער ומרחבים ציבוריים, ולהנגיש יצירה והשתתפות תרבותית בכל היישובים.
- מגנים על חופש האמן, הסופר והיוצר, ומתמודדים עם צנזורה פוליטית ועם הענשת מוסדות בשל עמדותיהם או זהותם.
- מגנים על השפה הערבית, הזיכרון והתרבות הפלסטינית, ועל זכותה של החברה הערבית לפתח את מוסדותיה בחופשיות ובעצמאות.

להיאבק ביוקר המחיה ולהשיג את זכותנו לחיים בכבוד ולצדק חברתי

צדק חברתי וחלוקה צודקת של משאבים

- פועלים להתמודדות עם מונופולים ועם שליטת התאגידים הגדולים בשווקים, ולהידוק הפיקוח על מחירי המזון, התרופות, החשמל, המים והשירותים הבסיסיים.
- דורשים לחייב חברות לחשוף את עלויות המוצרים ואת רווחיהן, ולהפעיל פיקוח על מחירים בעת הצורך, כדי למנוע את ניצול הציבור ולבלום את עלויות המחירים.
- נאבקים למען מס פרוגרסיבי (שבו בעלי ההכנסות הגבוהות והרווחים הגדולים משלמים שיעור מס גבוה יותר), אשר יקל את הנטל על בעלי ההכנסות הנמוכות והבינוניות, ויגדיל את תרומתם של בעלי ההון הגדול, התאגידים והבנקים למימון השירותים הציבוריים.
- פועלים להפניית תקציבים לחינוך, לבריאות, לדיוור, לשירותים חברתיים ולמקומות תעסוקה, במקום לכולותם במלחמה, בכיבוש ובהתנחלויות.

להיאבק בניצול ולהבטיח את זכויות העובדים והעובדות ושכר הוגן

זכויות העובדים לעבודה הוגנת, בטוחה ויציבה

- דורשים להעלות את שכר המינימום ל-70% לפחות מהשכר הממוצע, לעדכן אותו באופן תקופתי, ולהקטין את מספר שעות העבודה ללא פגיעה בשכר
- פועלים לחיזוק ההתאגדות המקצועית, ההסכמים הקיבוציים וזכות השביתה, לשיפור תנאי העבודה, להרחבת ההעסקה הישירה והיציבה ולצמצום העסקת עובדים באמצעות חברות קבלן
- מתמודדים עם כל צורות האפליה בקבלה לעבודה, בשכר ובקידום, ופועלים לקידום ייצוג הוגן והזדמנויות תעסוקה איכותיות במשרות המבטיחות שכר הוגן
- דורשים פיקוח קפדני על הבטיחות והגהות במקומות העבודה, מיצוי הדין עם מעסיקים המסכנים עובדים, והבטחת הגנתם במהלך העבודה.

להיאבק במדיניות העמקת העוני וההדרה ולהשיג את הזכות לצדק חברתי

פיתוח צודק, צדק חברתי ושירותים ציבוריים מובטחים ומונגשים לכול

- נאבקים למען פיתוח כלכלי צודק וכולל לכלל האזרחים, והקצאת תקציבים למאבק בעוני ולצמצום הפערים הכלכליים והחברתיים בין אזורים ואוכלוסיות, תוך שימת דגש מיוחד על הנגב, ערי החוף והערים המעורבות, הכפרים הלא-מוכרים, ושכונות וקבוצות אוכלוסייה מודרות.
- מתמודדים עם ההפרטה ועם המדיניות הכלכלית המעמיקה את הפערים המעמדיים ואת האפליה הלאומית, דוחים את הפרטת השירותים הבסיסיים כחינוך, בריאות, דיור ורווחה, ופועלים לחיזוק המוסדות הציבוריים ולהבטחת שירותים נגישים לכול באיכות גבוהה.
- דורשים להרחיב את הביטחון הסוציאלי, הקצבאות ושירותי התמיכה, באופן שיגן על יחידים ומשפחות מפני עוני ויבטיח את זכויותיהם החברתיות והכלכליות וחיים בכבוד.
- פועלים לבניית מוסדות פיתוח לאומיים, לתמיכה בייצור המקומי ובעסקים קטנים ובינוניים, ולהרחבת הזדמנויות החינוך, התעסוקה והדיור, באופן שיצמצם את הפערים בחברה ויחזק את עמידתה האיתנה ואת לכידותה מול העמקת העוני וההדרה.

להיאבק בהדרה הכלכלית ולהבטיח הזדמנויות הוגנות בתעסוקה, בהשקעות ובפיתוח

כלכלה מקומית חזקה ומיזמים כלכליים בעלי כושר צמיחה

- פועלים לפיתוח אזורי תעשייה ומרכזי תעסוקה, ולתמיכה בחקלאות, בתעשייה, בתיירות, בשירותים ובמיזמים קואופרטיביים, באופן שיחזק את הייצור המקומי ויספק מקומות עבודה לבני החברה הערבית.
- הסרת מגבלות שהוטלו בשנים האחרונות על ענף החקלאות, בשירות המונופולים והתאגידים הגדולים וכדי לדכא עסקים קטנים, ובכלל זה משחטות עופות פרטיות, גידול עופות, לולים וייצור ביצים במשקים פרטיים קטנים.
- דורשים לספק הלוואות בתנאים הוגנים ובערבות מדינה לעסקים ולמיזמים קטנים ובינוניים, וכן שירותי ייעוץ מקצועי שיסייעו להם לשרוד ולהתרחב.
- פועלים להקצאת נתח הוגן ליישובים הערביים בהשקעות ממשלתיות, והזדמנויות שוות לעסקים במכרזים ובחוזים ממשלתיים, ומתמודדים עם החסמים העומדים בפני הקמת עסקים ופיתוחם, בייחוד אלה המובלים בידי צעירים ונשים.
- פועלים (ופועלים) להרחבת הנגישות למימון ולהלוואות בתנאים נוחים, באופן שיגן על משפחות ובעלי עסקים מרשתות ההלוואות ב"שוק האפור" או מהלוואות נצלניות.

להיאבק באפליה מגדרית ולהבטיח את זכויות הנשים ושוויון מלא בין המינים

ביטחון, שוויון ועצמאות לנשים ושותפותן בקבלת החלטות

- פועלים לחיזוק מעמד האישה ולהבטחת זכויותיה לשוויון מלא ולהזדמנויות שוות, ולהרחבת השתתפותה בחיים הפוליטיים והציבוריים ובעמדות מנהיגות וקבלת החלטות.
- פועלים להחלת תוכנית מחייבת למאבק ברצח נשים ובכל צורות האלימות נגדן, ולהרחבת המקלטים, מוקדי החירום ושירותי הסיוע בשפה הערבית; ולהגנתן מפני הטרדה ומפני אלימות פוליטית, ולפיתוח שירותי בריאות ורווחה הנותנים מענה לצורכיהן.
- מטילים על המשטרה והמדינה את האחריות להגנה, לחקירה ולמיצוי הדין עם התוקפים, ודורשים הגנה מיידית על נשים מאוימות ועל ילדיהן.
- פועלים לקידום שכר שווה, הזדמנויות תעסוקה ומימון ליוזמות נשיות, לצד מעונות יום, תחבורה ושירותי טיפול שיאפשרו עצמאות כלכלית וחלוקה בנטל הטיפול.

להיאבק בהדרת הצעירים ולהבטיח את זכותם להזדמנויות, להשתתפות ולהשפעה

הזדמנויות הוגנות לצעירים והשתתפות אמיתית

- פועלים לפתיחת אופק ומסלול ברור לצעירים מבית הספר ומהאוניברסיטה אל התעסוקה והעצמאות, באמצעות תוכניות הכוון מקצועי, הכשרה והתמחות בתשלום ותוכניות למשרה ראשונה.
- תומכים ביוזמות צעירים באמצעות הלוואות נוחות, מענקים וחממות עסקיות, ומפתחים מרכזי נוער, תרבות וספורט ומרחבים ציבוריים.
- דורשים שירותי בריאות נפש נגישים בערבית, תוכניות התערבות מוקדמת, גמילה מהתמכרויות וליווי לצעירים בסיכון, ופועלים לשיתוף צעירים בקבלת החלטות באמצעות מועצות צעירים פעילות, בעלות תקציבים וסמכויות
- דוחים את תוכניות השירות הצבאי ו"האזרחי", את כל צורות גיוס החובה ואת שאר תוכניות הישראליות והתניית הזכויות, ותומכים בהתנדבות חופשית למען הקהילה.

להיאבק בפירוק ובישראליות ולחזק את לכידות החברה הערבית ואת הזהות הלאומית הפלסטינית

זהות לאומית מאחדת והתארגנות עצמית המחזקת את עמידתנו האיתנה

- מאמינים כי הזהות הערבית הפלסטינית המאחדת ויכולתה של החברה הערבית לארגן את עצמה מהוות בסיס לאחדותה ולעמידתה האיתנה אל מול מדיניות ההדרה, הפיצול וה"פרד ומשול".
- מתמודדים עם עדתיות, משפחתיות וחמולתיות ועם הניצול הפוליטי של השתייכויות אלו, ברמה המקומית והארצית, המחליש את האחדות הלאומית, ופועלים לביסוס זהות לאומית דמוקרטית, מודרנית ומתקדמת.
- תומכים במוסדות הלאומיים והקהילתיים, ובראשם ועדת המעקב העליונה, הוועדות העממיות, ארגוני החברה האזרחית, הרשויות המקומיות ומסגרות הנוער, הנשים, הסטודנטים והאיגודים המקצועיים.
- מחזקים את המעורבות הקהילתית, את ההתנדבות והעשייה המשותפות, ואת ערכי הערבות ההדדית והאחריות המשותפת, כדי להגן על המרקם החברתי, לבצר את יכולתו של הציבור הערבי להתארגן, להגן על זכויותיו ועל האינטרסים הלאומיים והאזרחיים שלו, ולהעמיק את נוכחותו הפוליטית.

לשים קץ להזנחה ולאפליה בשירותי הבריאות ולהבטיח את זכותנו לטיפול רפואי נגיש וצודק

שירותי בריאות ציבוריים שוויוניים ונגישים לכול

- פועלים לחיזוק מערכת הבריאות הציבורית, ולהרחבת מרפאות, מוקדי חירום ועזרה ראשונה, ושירותי רפואה מונעת ובריאות הנפש ביישובים ובאזורים המרוחקים.
- דורשים להגדיל את מספר המיטות ואת הצוותים הרפואיים והמומחים, להרחיב את סל התרופות והטיפולים, ולהקל את הנטל הכלכלי על החולים.
- פועלים לתקצוב הוגן של בתי החולים הקהילתיים הערביים, ובראשם בתי החולים בנצרת, ולפיתוח יכולותיהם ושירותיהם.
- מתמודדים עם האפליה נגד עובדים ערבים במקצועות הבריאות, ובהכשרה, בתעסוקה ובקידום של אנשי מקצועות הבריאות הערבים, ומגנים על זכות כולם לטיפול איכותי במסגרת מערכת בריאות ציבורית חזקה.

להיאבק במצוקה חברתית ולהבטיח רשת ביטחון השומרת על כבוד האדם ומבטיחה הגנה סוציאלית

רווחה חברתית המגינה על כבוד האדם

- דורשים להעלות את קצבאות הזקנה, הנכות, האבטלה והבטחת ההכנסה, ולהרחיב את ההגנה למשפחות בעלות מפרנס יחיד ולבעלי הכנסה נמוכה.
- פועלים לחיזוק מחלקות הרווחה והשירותים החברתיים, להגדלת מספר העובדים הסוציאליים ולשיפור תנאי העסקתם, ולתקצוב השירותים לפי צורכי התושבים.
- תומכים במסגרות טיפול והגנה לילדים, לקשישים ולאנשים עם מוגבלות, ובליוי נפשי, סוציאלי ומשפטי למשפחות שנפגעו מאלימות ומפשעה.
- פועלים לקידום עיגון חוקתי של הזכויות החברתיות, ולחיזוק המניעה וההתערבות המוקדמת בטרם יהפכו קשיים למשברים.

לשים קץ להזנחה המבנית ולהבטיח את זכות היישובים הערביים לתשתיות מתקדמות ולשירותים כוללים ושוויוניים

תשתיות המשרתות כל בית ותחבורה ציבורית נגישה

- דורשים לחבר את כל השכונות והכפרים לשירותים הבסיסיים, ודוחים את שילתם ממשפחות או את השימוש בהם כאמצעי לחץ בשל משברי התכנון.
- פועלים לפיתוח תשתיות מתקדמות בכל היישובים והכפרים הערביים ולהשלמת חיבור כל הבתים לרשתות המים, החשמל, הביוב וניקוז מי הגשמים, ולחידוש התשתיות הישנות בהתאם לצורכי התושבים ולגידול היישובים.
- פועלים להרחבת רשת האוטובוסים ולהגברת סדירותם, כך שיגיעו ליישובים הערביים ולשכונות ויחברו אותם לאוניברסיטאות, לבתי החולים ולמקומות העבודה, ולחיבורם לרשת הרכבות. דורשים קווים ישירים, נסיעות תכופות יותר, תחנות בטוחות ונגישות לכול, והוזלת עלויות התחבורה.
- דורשים תוכנית מחייבת לטיפול בצמתים ובכבישים מסוכנים, לפיתוח מדרכות, תאורה ומעברי חצייה, להבטחת הבטיחות בסביבת בתי הספר ומעונות היום, לשיפור שירותי ההצלה והחירום ולהגברת הבטיחות בדרכים.
- דורשים לשדרג את התשתיות הטכנולוגיות, במבני הציבור, בבתי הספר, בספריות ועוד, ובפרט פריסת רשתות אינטרנט מהיר וסיבים אופטיים.

להיאבק בהרס הסביבה ולמימוש זכותנו לסביבה בריאה ולצדק סביבתי ואקלימי

צדק סביבתי ואקלימי ויישובים ירוקים ונקיים מזיהום

- פועלים להתמודדות עם הרס הסביבה והזיהום הנובעים ממחצבות, ממטמנות וממתקנים מסוכנים בסמוך לשכונות ולבתי ספר, הקיימים בייחוד ביישובים הערביים, ולחייב הגורמים המזהמים בסילוק המפגע ובנשיאה בעלויות.
- דורשים מערך מודרני לאיסוף, מיון ומחזור פסולת, פרסום נתוני איכות האוויר, המים והקרקע בערבית, ושיתוף התושבים בהחלטות הנוגעות לסביבתם ולבריאותם.
- פועלים לקידום הגדלת מספר הפארקים הציבוריים, שימוש באנרגיה מתחדשת, שדרוג מערכות הניקוז והיערכות לשריפות, לשיטפונות ולגלי חום.
- דורשים חלוקה צודקת של משאבים ושירותים סביבתיים, והגנה על יישובים ושכונות מודרים מפני הפיכתם לאתרי מטמנות ומתקנים מזהמים.

איך נהפוך את המצע לפעולה?
בכוחנו לשנות בכבוד ובראש מורם!

רק המשותפת

אחדות, עצמאות ושותפות **אמיתית מחוללות את השינוי האמיתי**

ראשית - באחדות, בייצוג הסוגיות הקולקטיביות והפרטניות של הציבור הערבי בקומה זקופה. אנו מתרגמים את קולותינו ואת משקלנו האלקטורלי לכוח פוליטי עצמאי, הפועל להפלת ממשלת הימין הפשיסטי וסדר יומה הפוליטי, וכופה את דרישות הציבור הערבי ואת עדיפויותיו הלאומיות והאזרחיות על סדר היום ובפני כל מי שיעז להציג עצמו כחלופה מהותית לסדר יום זה ומעוניין לבנות הבנות פרלמנטריות בגובה העיניים, מתוך כיבוד זכויות המיעוט הילידי וסוגיותיו הלאומיות והאזרחיות.

אנו פועלים למימוש המצע שלנו באמצעות חקיקה, פיקוח פרלמנטרי, עבודה בוועדות ושימוש בכלים תקציביים, לצד פעילות משפטית וסינגור בינלאומי, ושיתוף פעולה עם הרשויות המקומיות, האיגודים המקצועיים והמוסדות העממיים. אנו בונים את שותפות המאבק הערבית-יהודית הרחבה ביותר עם כוחות השלום והדמוקרטיה והתנועות החברתיות המתנגדות לגזענות ולכיבוש, ומחברים בין העבודה הפרלמנטרית למאבק הציבורי ולהתארגנות בקהילה. אנו מתחייבים לקשר רציף עם כלל הציבור, ולשיתופו בקביעת סדרי העדיפויות, במעקב אחר יישום המצע ובהערכת ההישגים - כי כוחנו מתחיל מהאנשים ולמען האנשים!